ผลการประชุมคณะกรรมการว่าด้วยการบังคับใช้มาตรการสุขอนามัยและสุขอนามัยพืช (SPS) สมัย สามัญครั้งที่ 39 ระหว่างวันที่ 25-28 มิถุนายน 2550 ณ กรุงเจนีวา ประเทศสวิสเซอร์แลนด์

ตามที่ได้มีการประชุมคณะกรรมการว่าด้วยการบังคับใช้มาตรการสุขอนามัยและสุขอนามัย พืช (SPS) สมัยสามัญครั้งที่ 39 และการประชุมอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ระหว่างวันที่ 25-28 มิถุนายน 2550 ณ กรุงเจนีวา ประเทศสวิสเซอร์แลนด์ ผลการประชุมสรุปได้ดังนี้

การประชุมคณะกรรมการ SPS

1. เรื่องการปฏิบัติตามพันธกรณีความตกลง WTO/SPS

1.1 ความโปร่งใส (Transparency: Article 7 and Annex B)

มีการพิจารณาข้อเสนอของแคนาดาในการปรับปรุงมติคณะกรรมการ SPS ว่าด้วย ขั้นตอนการแจ้งมาตรการ SPS (SPS Notification Procedures: G/SPS/N/7/Rev.2) โดยจะให้มีการ แจ้งเพิ่มเติมในกรณีที่มาตรการ SPS สอดคล้องกับมาตรฐานระหว่างประเทศ ในขณะที่ความตกลง SPS ไม่ได้กำหนดไว้

ที่ประชุมบางส่วนเห็นว่าข้อเสนอดังกล่าวอาจเป็นการแก้ไขความตกลงจึงให้ แคนาดาไปปรับปรุงข้อเสนอแล้วนำกลับมาพิจารณาในการประชุมครั้งต่อไป รวมทั้งการสัมมนาที่ จะมีขึ้นพร้อมกับการประชุมคณะกรรมการ SPS ในวันที่ 15-16 ตุลาคม 2550

1.2 เรื่องเขตปลอดศัตรูพืช/โรคสัตว์ (Regionalization: Article 6)

นิวซีแลนค์ในฐานะหัวหน้าคณะทำงาน Ad hoc แจ้งว่าจะสามารถเสนอข้อมูล พิจารณาปัญหาในเรื่องกระบวนการและกรอบเวลาที่พิจารณายอมรับเขตปลอดศัตรูพืชและ โรคสัตว์ ซึ่งในการประชุมครั้งต่อไป ในขณะที่องค์กรมาตรฐานระหว่างประเทศ OIE, IPPC และ Codex ได้ รายงานความก้าวหน้าในเรื่องแนวทางการยอมเขตปลอดศัตรูพืช/โรคสัตว์

1.3 เรื่องการปฏิบัติที่แตกต่างและเป็นกรณีพิเศษ (SD Treatment: Article 10)

อียิปต์ได้เสนอแนวทางการปฏิบัติตามพันธกรณีให้มีผลทางปฏิบัติตามมติของที่ ประชุมรัฐมนตรีรอบ Doha แต่สมาชิกส่วนใหญ่ไม่ได้รับเอกสารล่วงหน้า จึงเลื่อนไปพิจารณาการ ประชุมครั้งต่อไป

1.4 ไทยติดตามความก้าวหน้าการจัดทำ IRA กุ้งและผลิตภัณฑ์ของออสเตรเลีย

ไทยได้หยิบยกประเด็นเรื่องการจัดทำ IRA กุ้งและผลิตภัณฑ์ของออสเตรเลียในที่ ประชุมคณะกรรมการ SPS โดยแสดงความกังวลในเรื่องความล่าช้าของกระบวนการ IRA ที่ไม่ สามารถคาดเดาผลได้ รวมทั้งความตั้งใจของออสเตรเลียที่จะใช้มาตรการ SPS ที่เข้มงวดขึ้น โดยที่ อาจไม่นำหลักฐานทางวิทยาศาสตร์ที่ไทยเสนอไปพิจารณาด้วย จึงขอให้ออสเตรเลียรายงาน ความก้าวหน้าให้ที่ประชุมคณะกรรมการ SPS ทราบด้วย โดยมีประเทศจีน เวียดนาม ฟิลิปปินส์ และอินโดนีเซีย แสดงความกังวลและสนับสนุนท่าที่ของไทยด้วย

ออสเตรเลียแจ้งว่าได้รับข้อ Comments กว่า 50 ฉบับทั้งภายในและต่างประเทศ
คณะทำงาน IRA กำลังพิจารณาซึ่งแยกเป็น 2 เรื่องคือการเสนอทบทวนมาตรการชั่วคราว (revision
of interim measures) และการคำเนินการเสนอความเห็นตามกระบวนการออก Final IRA รวมทั้ง
Appeal Process ซึ่งออสเตรเลียไม่สามารถคาดคะเนได้ว่าจะใช้เวลานานเท่าใด ทั้งนี้ออสเตรเลียยัง
ได้มีการหารือนอกรอบร่วมกับไทย จีน เวียดนาม ฟิลิปปินส์ และอินโดนีเซีย แต่ก็ไม่มีข้อมูลอะไร
เพิ่มเติม

2. การประชุมหารือนอกรอบแบบทวิภาคี (Informal Bilateral Meeting)

ผู้แทนไทยได้รับการประสานงานเพื่อหารือนอกรอบในการออกประกาศ SPS Notification และดำเนินมาตรการ SPS ของไทยดังนี้

- 2.1 การหารือกับ USA ผู้แทน USTR ได้แจ้งหลังจาก OE ยอมรับ โรค BSE โดย จัดให้อยู่ในกลุ่ม "Controlled BSE Risk" เมื่อเดือนพฤษภาคม 2550 ที่ผ่านมาจึงขอให้ไทยได้ พิจารณาทบทวนขยายตลาดเนื้อและผลิตภัณฑ์ โดยได้อ้างถึงหนังสือแจ้งกรมปศุสัตว์โดยตรงด้วย แล้ว ซึ่งผู้แทนไทยได้รับสำเนาเอกสารและแจ้งตอบว่าจะได้แจ้งให้กรมปศุสัตว์ได้พิจารณาต่อไป
- 2.2 การหารือกับแคนาดา ผู้แทน CFIA ได้แจ้งขอให้ไทยยกเลิกมาตรการโรค Anthrax, ขยายตลาดเนื้อและผลิตภัณฑ์ตามที่ได้รับการรับรองโรค BSE ในกลุ่ม "Controlled BSE Risk" เช่นเดียวกับสหรัฐอเมริกา และการขอเปิดตลาดผลิตภัณฑ์สุกร โดยได้อ้างถึงหนังสือแจ้งกรม ปศุสัตว์โดยตรงด้วยแล้ว ซึ่งผู้แทนไทยได้รับสำเนาเอกสารและแจ้งตอบว่าจะได้แจ้งให้กรมปศุสัตว์ ได้พิจารณาต่อไป
- 2.3 การหารือกับเวียดนาม ผู้แทนเวียดนามได้ขอทราบความก้าวหน้าและท่าที่ของ ไทยในเรื่อง IRA และมาตรการ Interim Measures ต่อกุ้งและผลิตภัณฑ์ของออสเตรเลีย โดยได้ มอบเอกสาร Comment ต่อออสเตรเลียมาให้ได้ทราบด้วย รวมทั้งได้กล่าวสนับสนุนท่าที่ของไทย ในที่ประชุมคณะกรรมการ SPS ด้วย
- 2.4 การหารือกับญี่ปุ่น ได้หวันและเกาหลี ผู้แทนทั้ง 3 ประเทศ ได้แสดงความ กังวลต่อมาตรการของกรมวิชาการเกษตรในการออกประกาศศัตรูพืชกักกันและการกำหนดพืชและ ผลิตภัณฑ์ต้องห้ามและกำกัด (Prohibited and Restricted Articles) ซึ่งจะมีผลบังกับใช้ในวันที่ 31 กรกฎาคม 2550 นี้ และขอทราบความชัดเจนในเรื่องสิ่งต้องห้ามที่มีการค้าอยู่ในปัจจุบัน ซึ่งผู้แทน ไทยได้แจ้งตอบว่ากำลังพิจารณา Comments ของประเทศต่างๆ และจะได้ตอบให้ทราบ ส่วนเรื่อง สิ่งต้องห้าม ประเทศผู้ส่งออกต้องร้องขอและแสดงหลักฐานทางราชการที่เป็นข้อมูลการค้า 5 ปี

ภายใน 60 วัน หลังจาก 31 กรกฎาคม 2550 ซึ่งผู้แทนไทยจะได้พิจารณาตรวจสอบข้อมูลต่อไปและ ทุกประเทศก็เข้าใจในขั้นตอนดังกล่าวมากขึ้น

3. เรื่องมาตรฐานเอกชน (Private Standard)

ที่ประชุมคณะอนุกรรมการ SPS ร่วมกับ UNCTAD ได้จัดประชุมนอกรอบในเรื่อง มาตรฐานเอกชน มีการนำเสนอข้อมูลขององค์กรมาตรฐานเอกชน และกรณีศึกษาในเอเชีย อัฟริกา และลาติน อเมริกา ปัญหาที่พบได้แก่ มีมาตรฐานเอกชนมากขึ้น (proliferation) ต้องมีการลงทุนและ เสียค่าใช้จ่ายในการตรวจสอบรับรอง (Cost of Compliance) มีการนำประเด็นสิ่งแวคล้อม สังคม สวัสดิภาพสัตว์มาบังคับใช้มากขึ้น มีผลกระทบต่อเกษตรกรรายย่อยและการแก้ปัญหาความยากจน และประเด็นปัญหาในด้านพันธกรณีหรือกฎกติกาภายใต้องค์การการค้าโลก (WTO disciplines) ว่า จะอยู่ภายใต้ความตกลง TBT, SPS หรืออื่นๆ

อย่างไรก็ตามที่ประชุมไม่มีข้อสรุป แต่เห็นว่าจะมีการประชุมเรื่องนี้ใน คณะกรรมการ SPS ครั้งต่อไป

ที่มา/กองนโยบายมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหาร